

BADACSONY TERMÉKLEÍRÁS

I. NÉV

Badacsony (Badacsonyi)

eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés: eredetmegjelölés

II. A BOROK LEÍRÁSA

II/1. Szőlőből készült termékek kategóriái: bor

Bortípusok: Fehér, Rozé, Vörös, Szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérbor, Késői szüretelésű bor, Jégbor, Tüppedt szőlőből készült bor

II/A. Analitikai előírások

	Bortípus	Minimális összes alkoholtartalom [% vol]	Összes savtartalom [g/l]	Tényleges alkoholtartalom [%vol]	Maximális illósavtartalom [g/l]	Maximális összes kénessavtartalom [mg/l]	Összes cukortartalom [g/l]
1.	Fehér	10,6	4,0 – 11,0	10,6 – 16	1,08	*	**
2.	Rozé	10,6	4,0 – 11,0	10,6 – 15	1,08	*	**
3	Vörös	10,6	4,0 – 11,0	10,6 – 16	1,2	*	**
4	Szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérbor	12,83	4,0 – 11,0	10,6 – 16	1,08	*	**
5	Késői szüretelésű bor	12,83	4,0 – 11,0	10,6 – 16	2,0	*	**
6.	Jégbor	18,95	4,0 – 11,0	10,6 – 16	2,0	*	**
7.	Tüppedt szőlőből készült bor	12,83	4,0 – 11,0	10,6 – 16	2,0	*	**

* Vonatkozó jogszabályban meghatározott érték

** a 607/2009/EK bizottsági rendelet XIV. melléklet „B” részének táblázata szerint

II/B. Érzékszervi jellemzők

	bortípus	érzékszervi jellemzők
1.	Fehér	A Badacsonyi fehérbor színében a halványsárga színtónus dominál. Illatában karakteresen a rezedá és ásványi illatjegyek jelennek meg, melyek kiegészülnek a fehérvirágok (bodzavirág, orgona, akác, hársfavirág) illatjegyeivel. A fehérborok gerincét a lekerekedett savak adják. Ízükben a magas glicerintartalomból adódó édeskés ízérzet egészül ki a bazalt alapkőzetből levezethető enyhén sós ízjegyekkel és a helyi fajtákra jellemző kesernyős ízvilággal.
2.	Rozé	A halványpiros színű Badacsonyi rozéborokban a piros húsú bogyós gyümölcsök (áfonya, szeder, málna) illatai közepes intenzitással jelennek meg. Ízében e gyümölcsök mellett a lekerekedett savak üdesége jellemzi a Badacsonyi rozé borokat.
3..	Vörös	A Badacsonyi vörösbor színére a rubinvörös színárnyalatok jellemzőek, melyek enyhe mélyvörös tónussal párosulnak. A domináns fűszeres (fűszerpaprika, zöldpaprika, szegfűbors) illatok mellett a piros bogyójú gyümölcsök illatai (szeder, málna) és animális jegyek enyhe intenzitással jelenhet meg. A lekerekedett savak mellett a közepes tannintartalom, gyümölcsös ízvilág (meggy, málna) és testesség jellemző a vörösborokra.
4.	Szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérbor	A Badacsonyi szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérborok színében az aranysárga színárnyalat csillogása meghatározó. Illatában a citrusos és rezedá illatjegyek egészülnek ki a túlérett és aszalt gyümölcsök illatjegyeivel, valamint az érlelésből adódó pörkölt jellemző illatokkal. Ízében a tüzesség meghatározó. Komplexitását a lekerekedett savak, a testes ízérzet és az aszalt gyümölcsök ízének harmóniája, valamint a bor kóstolása végén érezhető enyhén sós ízérzet és a keserű ízjegyek adják.
5.	Késői szüretelésű bor	A Badacsonyi késői szüretelésű borok színében az aranysárga színárnyalat dominál. Illatában az aszalt gyümölcsök illatjegyei uralják a bort, melyek kiegészülhetnek az adott szőlőfajta és a hosszú érlelés illatjegyeivel. Lekerekedett savai mellett a testesség jellemző, valamint a bor kóstolása végén érezhető sós ízérzet.

Badacsony termékleírás

6.	Jégbor	A Badacsonyi jégborok színét az aranysárga színtónusok, illata pedig az aszalt gyümölcsök (aszalt barack, aszalt szilva, aszalt meggy) illatjegyei uralják. Ízében a magas cukortartalom mellett lekerekedett savak és a bor kóstolása végén érezhető sós ízérzet jellemző.
7.	Töppedt szőlőből készült bor	Badacsonyi töppedt szőlőből készült borok színében az aranysárga színárnyalat dominál. Illatában töppedt és aszalt gyümölcsök (aszalt barack, aszalt szilva, aszalt meggy) illatjegyei meghatározók, melyek kiegészülhetnek a hosszú érlelésből eredő illatjegyekkel (pl.: mogyoró, dió). Komplexitását a lekerekedett savak, a testes ízérzet és az aszalt gyümölcsök ízének harmóniája biztosítja, amely kiegészül a bazaltos altaljra visszavezethető, a bor kóstolása végén felfedezhető enyhén sós ízérzettel.

III. KÜLÖNÖS BORÁSZATI ELJÁRÁSOK

	bortípus	Kötelezően alkalmazandó borászati eljárások	nem engedélyezett borászati eljárások (a hatályos jogszabályokon túl)
1.	Fehér	szakaszos üzemű szőlőprés használata	-
2.	Rozé	szakaszos üzemű szőlőprés használata	-
3.	Vörös	szakaszos üzemű szőlőprés használata	-
4.	Szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérbor	<ul style="list-style-type: none"> – szakaszos üzemű szőlőprés használata – legalább 9 hónapos érlelés, amiből legalább 3 fahordóban 	2 %vol feletti édesítés
5.	Késői szüretelésű bor	<ul style="list-style-type: none"> – szakaszos üzemű szőlőprés használata; – legalább 9 hónapos érlelés, amiből legalább 3 fahordóban 	2 %vol feletti édesítés
6.	Jégbor	<ul style="list-style-type: none"> – Fagyott állapotban történő, kézi szüret, legfeljebb -7°C-on – szakaszos üzemű szőlőprés használata – legalább 9 hónapos érlelés 	édesítés
7.	Töppedt szőlőből készült bor	<ul style="list-style-type: none"> – szakaszos üzemű szőlőprés használata; – legalább 9 hónapos érlelés, amiből legalább 3 fahordóban 	2 %vol feletti édesítés

A szőlőtermesztés szabályai:

1. **A szőlő művelésmódja és térállása:** A 2010. augusztus 1. előtt telepített szőlőültetvények esetében bármilyen, korábban engedélyezett művelésmódú és telepítési sűrűségű szőlőültetvényről származó szőlőből készülhet Badacsonyi bor a szőlőültetvény termésben tartásáig.
2. **Új ültetvényekre vonatkozó szabályok:** Badacsonyi bor előállítására a 2010. augusztus 1-e után telepített szőlőültetvények esetében az alábbi feltételekkel engedélyezett:
 - a) művelésmódok:
 - i) ernyő művelés
 - ii) alacsony kordon művelés
 - iii) közép magas kordon művelés
 - iv) Guyot művelés
 - v) bakművelés
 - b) tőkesűrűség: Telepített tőkehelyek száma: minimum 4 000 tő / hektár, 10 % feletti lejtésű területen létesített szőlőültetvény esetében 3 300 tő/ha.
3. **A szüret időpontjának meghatározása:** A szüret kezdeti időpontját a hegyközségi tanács választmánya határozza meg.
4. **A szőlő minimális cukortartalma és a szüret módja:**

	bortípus	A szőlő minimális cukortartalma [g/liter] és természetes alkoholtartalmában [% vol] kifejezve	A szüret módja
1.	Fehér	178,3 g/liter - 10,6 % vol: Olasz rizling, Ottonel muskotály, Irsai Olivér, Cserszegi fűszeres, Nektár, Budai, Vulcanus, Pinot noir, Kéknyelű, Hárslevelű, Rózsakő, Zenit, Trimini, Furmint, Rajnai rizling, Zeus 190,8 g/liter - 11,34 % vol: Szürkebarát, Sárga muskotály	kézi vagy gépi
2.	Rozé	178,3 g/liter - 10,6 % vol: Pinot noir 190,8 g/liter - 11,34 % vol: Kékfrankos, Cabernet sauvignon, Cabernet franc	kézi vagy gépi
3.	Vörös	178,3 g/liter - 10,6 % vol: Pinot noir 190,8 g/liter - 11,34 % vol: Kékfrankos, Cabernet sauvignon, Cabernet franc	kézi vagy gépi
4.	Szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérbor	217,2 g/liter - 12,83 % vol	kézi
5.	Késői szüretelésű bor	217,2 g/liter - 12,83 % vol	kézi
6.	Jégbor	318,8 g/liter - 18,95 % vol	kézi
7.	Töppedt szőlőből készült bor	217,2 g/liter - 12,83 % vol	kézi

IV. KÖRÜLHATÁROLT TERÜLET

A körülhatárolt terület meghatározása:

Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonrendes, Balatonszepezd, Gyulakeszi, Hegymagas, Káptalantóti, Kisapáti, Kővágóörs, Nemesgulács, Raposka, Révfülöp, Salföld, Szigliget, Tapolca települések szőlő termőhelyi kataszter szerint I. és II. osztályú határrészei

V. MAXIMÁLIS HOZAM

	bortípus	maximális hozam
1.	Fehér	14 t/ha szőlő vagy 100 hl/ha seprős újbor
3.	Rozé	14 t/ha szőlő vagy 100 hl/ha seprős újbor
4.	Vörös	14 t/ha szőlő vagy 100 hl/ha seprős újbor
5.	Szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérbor	8,5 t/ha szőlő vagy 60 hl/ha seprős újbor
6.	Késői szüretelésű bor	7 t/ha szőlő vagy 50 hl/ha seprős újbor
7.	Jégbor	7 t/ha szőlő vagy 50 hl/ha seprős újbor
8.	Töppedt szőlőből készült bor	7 t/ha szőlő vagy 50 hl/ha seprős újbor

VI. ENGEDÉLYEZETT SZŐLŐFAJTÁK

	bortípus	Engedélyezett szőlőfajta
1.	Fehér	Budai, Cserzezi fűszeres, Furmint, Kéknyelű, Hárslevelű, Irsai Olivér, Nektár, Olasz rizling, Ottonel muskotály, Pinot noir, Rajnai rizling, Rózsakő, Sárga muskotály, Szürkebarát, Tramini, Vulcanus, Zenit, Zeus, Zefír
2.	Rozé	Cabernet franc, Cabernet sauvignon, Kékfrankos, Pinot noir
3.	Vörös	Cabernet franc, Cabernet sauvignon, Kékfrankos, Pinot noir
4.	Szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérbor	Furmint, Kéknyelű, Hárslevelű, Olasz rizling, Rajnai rizling, Rózsakő, Sárga muskotály, Szürkebarát, Zenit, Zeus
5.	Késői szüretelésű bor	Furmint, Kéknyelű, Hárslevelű, Olasz rizling, Rajnai rizling, Rózsakő, Sárga muskotály, Szürkebarát, Zenit, Zeus
6.	Jégbor	Furmint, Kéknyelű, Hárslevelű, Olasz rizling, Rajnai rizling, Rózsakő, Sárga muskotály, Szürkebarát, Zenit, Zeus
7.	Töppedt szőlőből készült bor	Furmint, Kéknyelű, Hárslevelű, Olasz rizling, Rajnai rizling, Rózsakő, Sárga muskotály, Szürkebarát, Zenit, Zeus

VII. KAPCSOLAT A FÖLDRAJZI TERÜLETTEL

1. A körülhatárolt terület bemutatása

Földrajzi környezet

Veszprém megyében, a Balaton északi partján elterülő Badacsonyi borvidék Balatonszepezdnél kezdődik és egészen Szigligetig tart.

A borvidék szőlőterülete a Balaton partján húzódó hegyek (Badacsony, a Csobánc, a Szent György-hegy, Ábrahámhegy, Órsi-hegy és a szigligeti hegyek), azaz a Tapolcai-medence sajátos formájú tanúhegyeinek lejtőin helyezkedik el. E hegyek jelentik a borvidék talajtani összetételének közös pontját: a borvidék meghatározó alapkőzete a bazalt, melyre az évezredek folyamán a Pannon tenger finom szemcseméretű rétegei rakódtak rá, melyek a homok és agyag frakcióba sorolhatók. E képződményen alakult ki a Badacsonyi szőlőültetvények barna erdőtalajai.

A borvidék szőlőhegyeit északról a Bakony hegység vonulatai határolják, míg délről Közép-Európa legnagyobb tava, a Balaton határolja. E kettős földrajzi sajátosságnak köszönhetően a borvidék kontinentális klímájának szubmediterrán jelleget kölcsönöz, azaz az országra jellemző kontinentális klímánál kiegyenlítettebb időjárás jellemző, a szélsőséges időjárási körülmények nem jellemzőek a borvidékre. Az átlagos csapadékmennyiség 640 mm, az évi átlagos középhőmérséklet 11,2 °C és a napsütötte órák átlagos értéke 1934 óra/év. A Balaton és az északi hegyek nyújtotta klimatikus hatások következtében a havi átlaghőmérséklet a legmelegebb hónapokban sem emelkedik sok év átlagában 25 fok fölé.

Emberi tényező

Régészeti ásatások és kutatások támasztják alá, hogy már 2000 évvel ezelőtt is felismerték az itt élő emberek e hely kiváló szőlőtermesztési adottságait. A szőlőművelést a kelta törzsek honosították meg, majd a Római Birodalomban Probus császár uralkodása alatt virágzott fel Badacsonyban a szőlő-és borkultúra, és váltak a Badacsonyi borok ismertté a birodalmon belül.

A római kor virágzó szőlőültetvényei túléltek a népvándorlás viharos éveit is. A magyarok bevándorlása utáni időszakból számos adományozó levél maradt ránk, ami az itteni szőlő-borkultúrára utal.

A feudalizmus idején a Badacsonyi borvidék Mátyás király uralkodása alatt érte virágkorát halála után azonban a birtokosok jogait korlátozó rendelkezések visszavetették a szőlőtermesztést.

A török kiűzését a kisbirtokok voltak uralkodóak, de Badacsonyban olyan nagybirtokosok is foglalkoztak szőlőtermesztéssel, akiknek borai külföldre is eljutottak a XVIII-XIX. században: Ranolder, Gyulaffy, Ramasetter, Saáry, Bogyai, Esterházy családok.

A virágzó borkultúrát a filoxéra vész is csak kis mértékben vetette vissza, hiszen a Badacsony szőlőinek egy részét az okszerű alanyhasználat miatt meg tudták menteni. Ennek köszönhető az a tény, hogy Badacsonyban számos ősi, csak a vidékre jellemző autochton fajta a mai napig természetben van (pl.: Kéknyelű, Budai). A filoxéravérszt követően kerültek természetbe olyan fajták, mint az Olasz rizling, Szürkebarát, melyek kiválóan képesek a helyi talajadottságok kifejezésére, így nevük mára teljesen egybeforrt a Badacsony névvel.

A XIX. század végén, az erózió elleni küzdelem nagy vívmányát jelentette a bazalt támfalak kiépítése. Az így kialakult mikro-teraszokon, magas telepítési sűrűséggel, zavartalanul folyhat a meredek hegyoldalakban is a szőlőtermesztés.

A két világháború közötti a Badacsonyi borokat Európán kívül Amerikában is keresték. A badacsonyi borok akkori megbecsülését jól tükrözi, hogy az 1936. évi bortörvény, melyben Magyarország 20 fokozottabb védelemben részesülő borfajtája közül 5 badacsonyi volt (Badacsonyi rizling, Badacsonyi kéknyelű, Badacsonyi furmint, Badacsonyi muskotály, Badacsonyi auvergnas gris).

Az elmúlt hatvan év folyamán számos, a helyi ökológiai adottságokhoz jól alkalmazkodó fajtát (pl.: Traminer, Ottonel muskotály) vontak természetbe, melyek közül több helyi nemesítésű fajta (Zeus, Vulcanus, Zefír)

A rendszerváltozást követően újraéledő Badacsonyi borvidéken végbemenő minőségi átalakulás eredményeként újra természetbe vonták az egykor híres, szinte teljesen elfelejtett őshonos fajtát, a Kéknyelűt és a Budait. A vörösborszőlő-fajták természetével a borászok ismét bebizonyíthatták a Badacsonyi vörösbornak a termőtájából adódó egyediségét. A szőlőültetvények felújításával ismét az alacsony tőkeformákat engedélyezték, és a termés hozamokat is jelentősen csökkentették (maximum 100 hl/ha).

A rendszerváltozás sikerét mutatja a Badacsonyi szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérbor kategória bevezetése, mely a hagyományos szőlőfajtákból alacsony tőketerhelés (maximum 80 hl/ha) mellett készült, különleges minőségű száraz fehérborokat és desszertborokat fogja össze. A fehérborokra nem jellemző módon, ezek a borok kilenc hónapos érlelést követően kerülhetnek csak palackba.

2. A terméknek az alapvetően, vagy kizárólag a földrajzi környezetéből levezethető minőségi jellemzőire, vagy tulajdonságaira vonatkozó adatok

Badacsonyi borok – ide értve a fehér-, vörös-, és rozé borokat is - gerincét a lekerekedett savak adják. Ízükben a magas glicerintartalomtól adódó édeskés ízérzet, a Balaton közelségének köszönhető tüzességgel, a bazalt altalaj hatására visszavezethető enyhén sós ízjegyekkel és a helyi fajtákra jellemző kesernyés íz világgal egészül ki.

A Badacsonyi borokra jellemző, hogy komplex aromastruktúrájuk ellenére illatintenzitásuk közepes. A Badacsonyi szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérborokban a Badacsonyi borokra jellemző primer virág- és gyümölcsillatok egészülnek ki az érlelésből adódó szekunder és tercier illatelemekkel.

3. Az okszerű kapcsolat bemutatása és bizonyítása

A Balaton víztömegének hőmérséklet kiegyenlítő hatása, a „tanú hegyek” bazaltsapkájának pótlólagos hőtárolása, a napsugarakat a hegyoldalra visszazugárzó víztükör, az országos szinten egyik legintenzívebb besugárzást eredményezik.

A Balaton víztömegének a Magyarországra jellemző kontinentális klímát módosító, szubmediterrán hatása meghatározó a Badacsonyi szőlők fejlődése szempontjából. A sekély mélységű tó vízfelszínén visszatükröződő napsugarak tavasszal a hegyoldalak egyenletes felmelegedését okozzák, és a szőlőnek a rügyfakadás folyamán állandó körülményeket biztosít. A rügyfakadás tehát nem lesz vontatott. Minden évben egyenletes a hajtásnövekedés, a tavaszi fagyok nem alakulnak ki és a fotoszintézishez szükséges, megfelelő nagyságú lombfelület alakul ki, tehát a szőlő beérésének optimálisak a feltételei.

A szőlőhegyek bazaltsapkái és a Balaton közelsége együttesen garantálják a legkedvezőtlenebb évjáratokban is a páratlanul magas mustfokot, a borok testes és tüzes jellegét, valamint íz- és zamatgazdagságát.

A talajokra jellemző bazalthatás is alapvető szerepet játszik a borminőség kialakulásában. A bázikus jellegű, tehát könnyen málló vulkanikus kőzetből, a bazaltból felszabaduló K, Mg, Ca, és főleg a mikroelemek is hozzájárulnak a sajátos borminőség kialakulásához. Az ilyen talajokon képződött borok minerális jellegűek és az ásványi anyagok magas koncentrációja a borok sós ízérzetében köszön vissza, ami a Badacsonyi borok különleges ismertetőjelét jelenti. A homokos, agyagos altalajnak köszönhetően a Badacsonyi borok savai lekerekedettek, simák, elegánsak.

A Magyarországon magasnak számító minimum 4 000 tő/ha telepítési sűrűséggel az egy tőre jutó tőketerhelés a szőlő növény kiegyensúlyozott, stressz hatásoktól mentes növekedését teszi lehetővé. A meleg nyári és a mediterrán anticiklon biztosította hosszú, napsütötte őszi nappalok után a Bakonyi szeleknek köszönhető hűvös esték alatt a szőlő növény gyorsan a fotoszintézis sötét szakaszába lép. Ezzel a páratlan természeti adottsággal a szőlő nagy mennyiségben tud szénhidrátokat felhalmozni. A Balaton víztükreőről visszaverődő fénysugarak a zsendülést követő fotoszintézist segítik elő. E két természeti hatás, valamint a Badacsonyi termelők által szelektált, helyi jelentőségű, alacsony tőkeformákon nevelt, közepes és késői érésű szőlőfajtákat a szokásosnál később, magasabb cukorfokkal tudják szüretelni. E két természeti faktor és az itt élő termelők több évszázados, apáról-fiúra szálló tapasztalata együttesen jelenti annak a zálogát, hogy az egészséges, érett szőlőfürtökből a Badacsonyra jellemző magas minőségű, testes és tüzes borok készülhetnek.

VIII. TOVÁBBI FELTÉTELEK

VIII/1. Jelölési szabályok:

- a. Az „oltalom alatt álló eredetmegjelölés” kifejezés valamennyi, a magyar nyelvben meghonosodott melléknév-képzős változatának feltüntetése engedélyezett. Badacsonyi oltalom alatt álló eredetmegjelölésű boron az „oltalom alatt álló eredetmegjelölés” kifejezés helyettesíthető a „védett eredetű bor” kifejezéssel.
- b. A „Badacsonyi borvidék” kifejezés használata engedélyezett valamennyi Badacsonyi borászati terméken.
- c. Valamennyi, a VIII/2. pontban körülírt kisebb földrajzi egység nevének –i képzős változata használható jelölés.
- d. A rozé kifejezés helyettesíthető a rosé, a küvé kifejezés pedig a cuvée kifejezéssel.
- e. Az évjárat és a cukortartalmat jelölő kifejezés feltüntetése kötelező
- f. A Küvé vagy cuvée bor, két vagy több szőlőfajta házasításából nyert bort jelölhet, *amelyen a fogyasztók tájékoztatása érdekében a küvét alkotó szőlőfajták nevét a címkén csökkenő részarányuk sorrendjében fel lehet tüntetni.*
- g. A fajtafeltüntetés szabályai:
 - i. fajtaazonosság mértéke:
 1. Badacsonyi bor esetében legalább 85%
 2. Szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérbor esetén 100%
 - ii. Muskotály korlátozottan használható kifejezés használata esetében szőlőfajta-jelölés tilos
- h. Jelölhető, jogszabályokban meghatározott hagyományos, előállításra utaló és korlátozottan használható egyéb kifejezések

bortípus	Jelölhető, jogszabályokban meghatározott hagyományos, előállításra utaló és korlátozottan használható egyéb kifejezések
1. Fehér	primőr, újbor, barrique, barrique-ban erjesztett, hordóban erjesztett, barrique-ban érlelt, hordóban érlelt, termőhelyen palackozva, termelői palackozás, pinceszövetkezetben palackozva, küvé vagy cuvée, muskotály
3. Rozé	primőr, újbor, barrique, barrique-ban erjesztett, hordóban erjesztett, barrique-ban érlelt, hordóban érlelt, termőhelyen palackozva, termelői palackozás, pinceszövetkezetben palackozva, küvé vagy cuvée
4. Vörös	primőr, újbor, barrique, barrique-ban erjesztett, hordóban erjesztett, barrique-ban érlelt, hordóban érlelt, termőhelyen palackozva, termelői palackozás, pinceszövetkezetben palackozva, küvé vagy cuvée, siller,
5. Szőlőhegy névvel megkülönböztetett fehérbor	válogatott szüretelésű bor, főbor, muzeális bor, főbor, szemelt, barrique, barrique-ban erjesztett, hordóban erjesztett, barrique-ban érlelt, hordóban érlelt
6. Késői szüretelésű bor	válogatott szüretelésű bor, főbor, muzeális bor, főbor, szemelt, barrique, barrique-ban erjesztett, hordóban erjesztett, barrique-ban érlelt, hordóban érlelt
7. Jégbor	válogatott szüretelésű bor, főbor, muzeális bor, főbor, szemelt, barrique, barrique-ban erjesztett, hordóban erjesztett, barrique-ban érlelt, hordóban érlelt
8. Töppedt szőlőből készült bor	válogatott szüretelésű bor, főbor, muzeális bor, főbor, szemelt, barrique, barrique-ban erjesztett, hordóban erjesztett, barrique-ban érlelt, hordóban érlelt

VIII/2. A feltüntethető kisebb földrajzi egységek neve és körülhatárolása:

- a. Települések: Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonrendes, Balatonszepezd, Gyulakeszi, Hegymagas, Káptalantóti, Kisapáti, Kővágóörs, Nemesgulács, Raposka, Révfülöp, Salföld, Szigliget, Tapolca települései.
- b. Szőlőhegyek: Badacsony, Csobánc, Szent Györg-hegy, Gulács, Tóti-hegy, Sabar-hegy, Bács-hegy

- c. Település, illetve szőlőhegyek feltüntetés esetén a szőlőnek 95% -ban az adott kisebb földrajzi egységből kel származnia.
- d. A kisebb földrajzi egységek és a védjegyek kapcsolata: Kisebb földrajzi egység nevét tartalmazó védjegyekkel, illetve 2002. május 11. előtt használat útján meghonosodott védjegyekkel jelölt Badacsonyi bor esetében nem kell alkalmazni a település- és szőlőhegy feltüntetés általános szabályait.

VIII/3. A kiszerelésre vonatkozó szabályok: Badacsony eredetmegjelöléssel csak üvegpalackban hozható forgalomba bor. Ez alól kivételt képeznek, az adott termőhelyen belül, a termelő által, saját pincéjében, helyben fogyasztásra értékesített, saját termelésű borai.

VIII/4. Az illetékes helyi borbíró bizottság kijelölése: Balatoni Borrégió Borminősítő Bizottsága

VIII/5. Nyilvántartások, adatszolgáltatások, bejelentések

a. Nyilvántartások

- i. keletkezett származási bizonyítványok (szőlő- és borszármazási példányai);
- ii. forgalomba hozatali engedélyek másolatai;
- iii. Badacsonyi Borvidék Hegyközségi Tanácsa által meghatározott helyszíni szemlékről szóló jegyzőkönyvek, dokumentumok;
- iv. pincekönyv;
- v. Szőlőterület illetve pince helye szerint illetékes hegybíró által az oltalom alatt álló eredetmegjelölésű termék előállítójáról, a hegyközségi informatikai rendszerben (továbbiakban: HEGYÍR), vezetett nyilvántartások (ültetvénykataszter, pincekataszter)
- vi. az érzékszervi minősítést végző Badacsonyi Borminősítő Bizottságának minősítési és a minta hitelesítő jegyzőkönyve;

b. Bejelentések

- i. Termelési szándék bejelentése: A Badacsony eredetmegjelölésű borászati termék termelésének - beleértve a szőlő alapanyag termelést is – megkezdésekor köteles a területileg illetékes hegyközségnél termelési szándékát bejelenteni. A bejelentés mindaddig érvényes, míg a termelő a területileg illetékes hegyközségnél, a termelő ezen szándékát módosító nyilatkozatot nem tesz.
- ii. Szőlőhegy névvel megkülönböztetett Badacsonyi fehérborok termelésének bejelentése: Minden olyan szőlőültetvényt, amelyen szőlőhegy névvel megkülönböztetett Badacsonyi fehérbor szőlő-alapanyagát kívánják előállítani, a termelő köteles azt, az ültetvény fekvése szerint illetékes hegybírónak, a szüretet megelőző március 15-ig bejelenteni.

VIII/6. Termék előállítása a lehatárolt termőterületen kívül:

- a. Veszprém megyei települések: Balatonederics, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Nemesvita, Sáska, Uzsa, Zalahaláp, Csabrendek, Sümeg, Sümegprága, Balatonhenye, Hegyesd, Köveskál, Mindszentkál, Monostorapáti, Szentbékáll, Alsóörs, Aszófő, Balatonakali, Balatonalmádi, Balatonfőkajár,

Balatonfüred, Balatonkenese, Balatonszőlős, Balatonudvari, Balatonvilágos, Csopak, Dörgicse, Felsőörs, Lovas, Mencshely, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Tihany, Vászoly, Balatoncsicsó, Monoszló, Óbudavár, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Zánka, valamint

- b. Zala megyei települések: Cserszegtomaj, Gyenesdiás, Hévíz-Egregy, Keszthely, Rezi, Sümeg, Sümegprága, Vár völgy, Vonyarcvashegy, Nagyrada területén lehetséges.

VIII/7. Édesítésre vonatkozó szabályok: Badacsony oltalom alatt álló eredetmegjelölésű borok édesítése a IV. fejezetben valamint a VIII/6. pontban lehatárolt területen lehetséges.

IX. ELLENŐRZÉS

1. A termékleírás ellenőrzésére kijelölt szervezetek:

A termékleírás betartásának hatósági ellenőrzését a hatályos jogszabály által kijelölt hatóságok végzik el.

Jelenleg hatályos jogszabályok szerinti hatóság:

(1) Mezőgazdasági és Szakigazgatási Hivatal Központ Borászati Igazgatóság
1118 Budapest, Budaörsi út 141-145.

Tel.: +36 1 346-09-30

Fax.: +36 1 212 49 78

e-mail.: bmi@mgszh.gov.hu

Web.: <http://www.mgszh.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/obi>

(2) Kormányhivatalok

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
6000 Kecskemét, Halasi út 34.

Tel.: +36 76 503 370

Fax: +36 76 487 052

e-mail: bacs@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/bacs-kiskun>

Baranya Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
7623 Pécs, Rákóczi út 30.

Tel.: +36 72 512 450

Fax.: +36 72 512 451

e-mail: baranya@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/baranya>

Békés Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
5600 Békéscsaba, Kétegyházi út 2.

Tel.: +36 66 528 180

Fax: +36 66 454 878

e-mail: bekes@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/bekes>

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
3525 Miskolc, Dóczy József út 6.

Tel.: +36 46 515 700

Fax: +36 46 515 701

e-mail: borsod-fm@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/borsod-abauj-zemplen>

Csongrád Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
6720 Szeged, Deák Ferenc u. 17.

Tel.: +36 62 553 470

Fax: +36 62 426 311

e-mail: csongrad@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/csongrad>

Fejér Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
8000 Székesfehérvár, Csíkvári út 15-17.

Tel.: +36 22 315 460

Fax: +36 22 502 064

e-mail: fejer@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/fejer>

Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
9028 Győr, Arató u. 5.

Tel.: +36 96 529 330

Fax: +36 96 529 333

e-mail: gyor@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/gyor-moson-sopron>

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
4024 Debrecen, Kossuth Lajos u. 12-14.

Tel.: +36 52 523 800

Fax: +36 52 523 801

e-mail: hajdu@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/hajdu-bihar>

Heves Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
3300 Eger, Szövetkezet út 6.

Tel.: +36 36 510 765

Fax: +36 36 510 755

e-mail: heves@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/heves>

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
5000 Szolnok, Kossuth Lajos u. 2.

Tel.: +36 56 505 377

Fax: +36 56 505 371

e-mail: szolnok@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/jasz-nagykun-szolnok>

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
2800 Tatabánya, Győri út 13.

Tel.: +36 34 310 909

Fax: +36 34 305 771

e-mail: komarom@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/komarom-esztergom>

Nógrád Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
3100 Salgótarján, Baglyasi út 2.

Tel.: +36 32 521 500

Fax: +36 32 521 524

e-mail: nograd@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/nograd>

Pest Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
1135 Budapest, Lehel u. 43-47.

Tel.: +36 1 329 7017

Fax: +36 1 317 6231

e-mail: pest@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest>

Somogy Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
7400 Kaposvár, Petőfi tér 1-3.

Tel.: +36 82 527 580

Fax: +36 82 315 023

e-mail: somogy@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/somogy>

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
4400 Nyíregyháza, Keleti út 1.

Tel.: +36 42 508 300

Fax: +36 42 508 311

e-mail: szabolcs@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/szabolcs-szatmar-bereg>

Tolna Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
7100 Szekszárd, Augusz Imre u. 7.

Tel.: +36 74 529 869

Fax: +36 74 415 688

e-mail: tolna@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/tolna>

Vas Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
9700 Szombathely, Zanati út 3.

Tel.: +36 94 314 093

Fax: +36 94 327 852

e-mail: vas@mgszh.gov.hu

Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/vas>

Veszprém Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
8200 Veszprém, Megyeház tér 1.
Tel.: +36 88 590 472
Fax: +36 88 407 347
e-mail: veszprem@mgszh.gov.hu
Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/veszprem>

Zala Megyei Kormányhivatal Mezőgazdasági Szakigazgatási Szervei
8900 Zalaegerszeg, Bíró Márton u. 38.
Tel.: +36 92 550 570
Fax: +36 92 550 571
e-mail: zala@mgszh.gov.hu
Web: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/zala>

2. Az ellenőrzések köre és módja:

- A borászati termékek analitikai tulajdonságainak vizsgálata forgalomba hozatal előtt;
- A borászati terméket előállító üzem adminisztratív ellenőrzése a gazdasági akta alapján, illetve helyszíni vizsgálata kockázatelemzésen alapuló ellenőrzési terv alapján;
- Kockázatelemzésen alapuló ellenőrzési terv alapján érzékszervi és analitikai vizsgálat a forgalomba hozott borászati termékek esetén;
- származási bizonyítványok valóságtartalmának ellenőrzése.

X. A HEGYKÖZSÉGI FELADATOK ELLÁTÁSÁNAK RENDJE

Ellenőrzési pontok	Ellenőrzés módszere	Igazoló dokumentum	Illetékes szervezet
I. Strukturális elemek			
A parcella a lehatárolt termőhelyen helyezkedik el	Adminisztratív ellenőrzés: HEGYÍR és VINGIS alapján	Hegyír elektronikus adatlap	Badacsonyi Borvidék Hegyközségi Tanácsa
Szőlőültetvényre vonatkozó előírások ellenőrzése: (fajta, sor és tőtávolság, ültetvénytávolság, művelésmód, támrendszer, átmeneti intézkedések stb.)	<ul style="list-style-type: none"> Adminisztratív ellenőrzés: HEGYÍR, Kockázatelemzésen alapuló helyszíni ellenőrzés 	Helyszíni szemlérlől készült jegyzőkönyv	Badacsonyi Borvidék Hegyközségi Tanácsa
Pincetechnológia	<ul style="list-style-type: none"> Adminisztratív ellenőrzés: HEGYÍR, Kockázatelemzésen alapuló helyszíni ellenőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> Helyszíni szemlérlől készült jegyzőkönyv 	Badacsonyi Borvidék Hegyközségi Tanácsa
II. Évjáratfüggő elemek			
II-I Szőlő eredetének igazolása			
Potenciális terméshozam	<ul style="list-style-type: none"> Kockázatelemzéses helyszíni ellenőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> Helyszíni szemlérlől készült jegyzőkönyv 	Badacsonyi Borvidék Hegyközségi Tanácsa
Szüret	<ul style="list-style-type: none"> Kockázatelemzéses helyszíni ellenőrzésű Adminisztratív ellenőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> Helyszíni szemlérlől készült jegyzőkönyv Szüreti jelentés, szőlős származási bizonyítvány kérelem 	Badacsonyi Borvidék Hegyközségi Tanácsa
Szőlő mennyiségének és minőségének ellenőrzése	<ul style="list-style-type: none"> Szüreti jelentés és szőlő származási bizonyítvány iránti kérelem adminisztratív ellenőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> Kiadott származási bizonyítvány 	Badacsonyi Borvidék Hegyközségi Tanácsa

	<ul style="list-style-type: none"> Kockázatelemzéses helyszíni ellenőrzésű 	<ul style="list-style-type: none"> Helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv 	
Szőlő származását igazoló dokumentum		<ul style="list-style-type: none"> Szőlőszármazási bizonyítvány 	Szőlő területe szerint illetékes hegyközség hegybírója
II-II Bor eredetének igazolása			
Szőlő eredetének és minőségének ellenőrzése	<ul style="list-style-type: none"> Szőlő származási bizonyítvány adminisztratív ellenőrzése 	<ul style="list-style-type: none"> Kiadott származási bizonyítvány 	Szőlő területe szerint illetékes hegyközség hegybírója
Alkalmazott borászati eljárások	<ul style="list-style-type: none"> Pincekönyv, borszármazási bizonyítvány iránti kérelem adminisztratív ellenőrzés Kockázatelemzésen alapuló helyszíni ellenőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> Kiadott származási bizonyítvány; Helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv 	Szőlő területe szerint illetékes hegyközség hegybírója Badacsonyi Borvidék Hegyközségi Tanácsa
Bor származását igazoló dokumentum		<ul style="list-style-type: none"> Első borszármazási bizonyítvány 	Szőlő területe szerint illetékes hegyközség hegybírója
III. Forgalomba hozatal			
III-I Bor eredetének igazolása			
Bor eredetének ellenőrzése	<ul style="list-style-type: none"> Első borszármazási bizonyítvány adminisztratív ellenőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> Kiadott származási bizonyítvány 	Pince telephelye szerint illetékes hegyközség hegybírója
Alkalmazott borászati eljárások	<ul style="list-style-type: none"> Pincekönyv, borszármazási bizonyítvány iránti kérelem adminisztratív ellenőrzés Kockázatelemzésen alapuló helyszíni ellenőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> Kiadott származási bizonyítvány; Helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv 	Pince telephelye szerint illetékes hegyközség hegybírója Badacsonyi Borvidék Hegyközségi

			Tanácsa
Bor származását igazoló dokumentum	<ul style="list-style-type: none"> Borszármazási bizonyítvány 		Pince telephelye szerint illetékes hegyközség hegybírója
III-II Bor forgalomba hozatali eljárás			
Mintavétel	<ul style="list-style-type: none"> Badacsonyi Borminősítő Bizottságnak szabályzata szerinti mintavétel 	<ul style="list-style-type: none"> Mintavételi jegyzőkönyv 	Badacsonyi Borvidék Hegyközségi Tanácsa
Organoleptikus paraméterek	<ul style="list-style-type: none"> Érzékszervi bírálat és minősítés 	<ul style="list-style-type: none"> Érzékszervi minősítési jegyzőkönyv 	Balatoni Borrégió Borminősítő Bizottsága